

2026

ULTRA SERİSİ

MEB•AGS

Akademik Giriş Sınavı

Türkiye Coğrafyası

Çözümler hem kitapta,
hem de karekodda!

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ
SORU BANKASI

Aktivasyon Kodu Burada!

Bu kitabı alan adaylara

**DİJİTAL EĞİTİM
PLATFORMU HEDİYE!**

1001 Çözümlü Soru
5 Çözümlü Deneme Sınavı Hediye

Dijital eğitim platformu
için karekodu okutunuz

AGS
TÜRKİYE COĞRAFYASI

SORU BANKASI

Editör

Turgut MEŞE

Yazar

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir.
Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının
elektronik, mekanik yollarla ya da fotokopi yoluyla basımı,
çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

ISBN

978-625-6200-51-7

Sertifika No

40447

Sayfa Tasarımı

Data Dizgi Grafik

Kapak Tasarımı

Data Grafik Tasarım

Baskı ve Cilt

Data Dijital Matbaacılık

ANKARA

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 29 95 - 0 505 925 57 81

www.datayayinlari.com

bilgi@datayayinlari.com

İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE FİZİKİ COĞRAFYASI

1. BÖLÜM: TÜRKİYE’NİN COĞRAFİ KONUMU

TEST 1	5
TEST 2	8
TEST 3	11
TEST 4	15
TEST 5	19
TEST 6	23

2. BÖLÜM: TÜRKİYE’NİN YER ŞEKİLLERİ

TEST 1	27
TEST 2	30
TEST 3	34
TEST 4	38
TEST 5	42
TEST 6	46
TEST 7	50
TEST 8	53
TEST 9	56
TEST 10	59
TEST 11	62

3. BÖLÜM: TÜRKİYE’NİN İKLİMİ VE BİTKİ ÖRTÜSÜ

TEST 1	65
TEST 2	69
TEST 3	73
TEST 4	77
TEST 5	81
TEST 6	85
TEST 7	89
TEST 8	94
TEST 9	98

TÜRKİYE BEŞERİ VE EKONOMİK COĞRAFYASI

4. BÖLÜM: TÜRKİYE’DE NÜFUS VE YERLEŞME

TEST 1	101
TEST 2	105

TEST 3	109
TEST 4	113
TEST 5	117
TEST 6	121
TEST 7	125

5. BÖLÜM: TÜRKİYE’NİN EKONOMİK COĞRAFYASI

TEST 1	129
TEST 2	133
TEST 3	137
TEST 4	141
TEST 5	145
TEST 6	148
TEST 7	152
TEST 8	156
TEST 9	160
TEST 10	164
TEST 11	168

6. BÖLÜM: TÜRKİYE’NİN COĞRAFİ BÖLGELERİ

TEST 1	172
TEST 2	176
TEST 3	179
TEST 4	182
TEST 5	185
TEST 6	188
TEST 7	191

7. BÖLÜM: TÜRKİYE’DE DOĞAL AFETLER

TEST 1	194
--------	-----

8. BÖLÜM: TÜRKİYE’NİN BÖLGESEL KALKINMA PROJELERİ

TEST 1	197
--------	-----

ÇÖZÜMLER	201
----------	-----

CEVAP ANAHTARI	254
----------------	-----

TÜRKİYE’NİN COĞRAFI KONUMU

1. BÖLÜM

Çözümler için karekodu okutunuz.

TEST 1

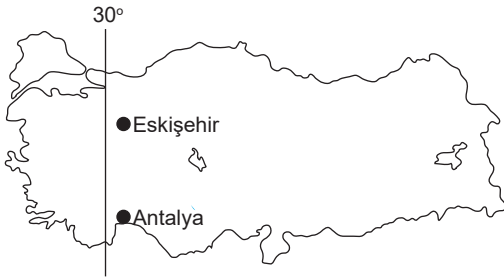
TÜRKİYE’NİN COĞRAFI KONUMU

1. Matematik konum (mutlak konum) birçok özelliği etkilemektedir.

Aşağıdakilerden hangisi matematik konumla açıklanan bir özellik değildir?

- A) Karadeniz kıyılarında gece – gündüz sıcaklık farklarının düşük olması
- B) Karadeniz kıyılarında gece – gündüz süre farklarının fazla olması
- C) Muğla kıyılarında sıcaklığın İzmit kıyılarından yüksek olması
- D) Torosların güney yamacında güneşlenmenin kuzey yamaçlara göre fazla olması
- E) Konya ile Ankara’nın yerel saatleri arasındaki farkın az olması

2.

Yukarıdaki haritada konumları verilen Antalya ve Eskişehir kentleri yaklaşık aynı boylamda yer almaktadırlar.

Buna göre Antalya ve Eskişehir’de aşağıdaki özelliklerden hangisinin yıl boyunca aynı olduğu söylenebilir?

- A) Güneşin doğuş saatinin
- B) Öğle vakitlerinin
- C) Güneş ışınlarının geliş açılarının
- D) Alacakaranlık sürelerinin
- E) Gece uzunluklarının

3. Gece ve gündüz uzunlukları enleme bağlı olarak değişir.

Aşağıda verilen tarihlerden hangisinde Adana’da gündüzler Samsun’dakinden daha uzun olur?

- A) 21 Mart
- B) 3 Ocak
- C) 21 Haziran
- D) 23 Eylül
- E) 4 Temmuz

4. Türkiye’nin konumunu belirleyen coğrafi koordinatlardan yararlanılarak aşağıdaki özelliklerden hangisi hakkında bilgi elde edilemez?

- A) Yerel saat farkları
- B) Gündüz uzunlukları
- C) Bulunduğu iklim kuşağı
- D) Dağların uzanışı
- E) Öğle vaktindeki gölge yönleri

5. Bazı özellikler ülkenin bulunduğu enlemlerden etkilenir.

Türkiye’de aynı enlemde yer alan iki merkezin hangi özelliklerinin aynı olması beklenmez?

- A) Ekvator’a uzaklıklarının
- B) Güneş ışınlarının geliş açısının
- C) Denize göre konumlarının
- D) Gece - gündüz sürelerinin
- E) Çizgisel hızlarının

TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİ

2. BÖLÜM

Çözümler için karekodu okutunuz.

TEST 1

TÜRKİYE'NİN YER ŞEKİLLERİ

1. Türkiye'de genç – kırıklı yapıda arazilerin yaygın olması depremlerin sık ve şiddetli olmasına yol açar.

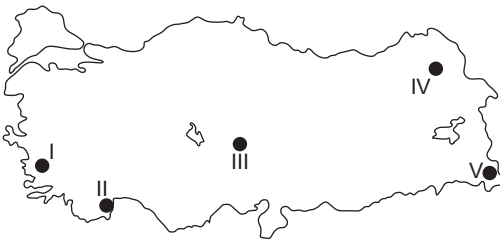
Türkiye'de yer yapısının bu özelliği aynı zamanda aşağıda verilenlerden hangisinin nedenidir?

- A) Karstik arazilerin fazlalığının
- B) Jeotermal kaynakların yaygınlığının
- C) Yağış rejimlerinin düzensizliğinin
- D) Toprak özelliklerinin farklılığının
- E) Bitki örtüsünün farklılığının

2. Aşağıdaki yörelerden hangisinde volkanik araziler diğerleri kadar yaygın değildir?

- A) Ürgüp – Göreme Yöresi
- B) Konya Bölümü'nün güneyi
- C) Taşeli Yöresi
- D) Van Gölü çevresi
- E) Kula Yöresi

3.

Yukarıdaki Türkiye haritasında verilen yerlerle ilgili aşağıdaki özelliklerden hangisi doğru değildir?

- A) I'deki akarsularda şelaleler yaygın olarak görülür.
- B) II'de falez oluşumları yaygındır.
- C) III'te volkanik tüfler üzerinde oluşmuş şekiller görülür.
- D) IV'te yüksek platolar yer alır.
- E) V'teki dağların zirvesinde buzullar bulunmaktadır.

4. Karadeniz Bölgesi'nde akarsular, Güneydoğu Anadolu ve İç Anadolu bölgelerinde rüzgârlar, yüksek dağlarda ise buzullar en etkili dış kuvvetlerdendir.

Buna göre Türkiye'de dış kuvvetlerin etkilerinin dağılışında aşağıdaki özelliklerden hangisinin belirleyici olduğu söylenebilir?

- A) İklim özelliklerinin
- B) Enlem etkisinin
- C) Toprak yapısının
- D) Bitki örtüsünün
- E) Kayaç yapısının

5. Aşağıdakilerden hangisi Doğu Karadeniz kıyılarında görülen yer şekillerindendir?

- A) Enine kıyı
- B) Delta ovası
- C) Fiyort tipi kıyı
- D) Haliç
- E) Falez (yalıyar)

6.

- Sıcaklığın yüksek olması,
- Yağışların fazla olması,
- Kolay çözülen kayaçların varlığı

yer kabuğunda kimyasal çözünmeyi artıran etkenlerdir.

Buna göre aşağıdaki illerden hangisinde kimyasal çözünmenin daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) Antalya
- B) Konya
- C) Erzurum
- D) Mardin
- E) Eskişehir

TÜRKİYE’NİN İKLİMİ VE BİTKİ ÖRTÜSÜ

3. BÖLÜM

Çözümler için karekodu okutunuz.

TEST 1

TÜRKİYE’NİN İKLİMİ VE BİTKİ ÖRTÜSÜ

1. Aşağıdakilerden hangileri sıcaklığın yükseklikle değiştiğini kanıtlayan özelliklerden biridir?

- A) Karadeniz ve Akdeniz kıyılarında sıcaklıkların farklı olması
- B) Dağların güney yamaçlarında kalıcı karların yüksekte başlaması
- C) Edirne’de günlük sıcaklık farklarının İstanbul’a göre daha fazla olması
- D) Marmara Bölgesi’nde geçiş tipi iklim özelliklerinin görülmesi
- E) Iğdır’da sıcaklıkların Erzurum’dan yüksek olması

2. Türkiye’de farklı yörelerde farklı iklim özelliklerinin görülmesinde çeşitli etkenler rol oynamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’de bir yörenin iklimini etkileyen özelliklerden biri değildir?

- A) Akarsuların rejimi
- B) Güneş ışınlarının geliş açısı
- C) Yükselti
- D) Bakı etkisi
- E) Denize göre konum

3.

- I. Çukurova
- II. Konya Ovası
- III. Bafra Ovası
- IV. Iğdır Ovası

Bulundukları çevrenin coğrafi özellikleri göz önüne alındığında yukarıdaki ovalardan hangilerinde kışların daha ılıman geçtiği söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

4. Antalya’da ve Ankara’da bir dağ yamacında bulunan iki yörede indirgenmiş sıcaklıkların birbirinden farklı olmasının nedeni aşağıdaki özelliklerden hangisi olamaz?

- A) Yükseklik
- B) Enlem
- C) Denize göre konum
- D) Bakı
- E) Nemlilik

5.

- I. Sibirya
- II. Asor
- III. İzlanda
- IV. Basra

Yukarıdakilerden hangileri Türkiye iklimi üzerinde etkili olan alçak basınç merkezleridir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

6. Matematik konum özelliklerinin doğal ve beşeri olaylar üzerinde önemli etkileri vardır.

Aşağıdaki özelliklerden hangisi üzerinde enlemin etkili olduğu ileri sürülemez?

- A) Akdeniz kıyılarından Ege ve Marmara kıyılarına doğru maki üst sınırının alçalması
- B) Erzurum’un yıllık ortalama sıcaklığının, Ankara’nın yıllık ortalama sıcaklığından düşük olması
- C) Türkiye’de deniz turizminin en uzun süreyle Akdeniz kıyılarında yapılması
- D) Kışın Ankara’da gece sürelerinin Antalya’dakinden uzun sürmesi
- E) Türkiye’de güneyden esen rüzgârların sıcaklığı artırması

TÜRKİYE'DE NÜFUS VE YERLEŞME

4. BÖLÜM

Çözümler için karekodu okutunuz.

TEST 1

TÜRKİYE'DE NÜFUS VE YERLEŞME

1. Türkiye'de nüfus artış hızı son yıllarda düşmüş, 2022 yılında binde 7,1 olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de nüfus artışını etkileyen faktörlerden biri değildir?

- A) Dış göçler
- B) İç göçler
- C) Sağlık ve beslenme koşulları
- D) Savaşlar
- E) Doğumlar ve ölümler

2. Türkiye Avrupa ülkelerine göre genç nüfuslu bir ülkedir.

Türkiye'nin Avrupa ülkelerine göre genç nüfuslu bir ülke olması aşağıdaki özelliklerden hangisinin sonucudur?

- A) İç göçlerin hızlı olmasının
- B) Çalışanların yaş ortalamasının düşük olmasının
- C) Nüfus artış hızının yüksek olmasının
- D) Şehirleşme oranının fazla olmasının
- E) Bazı yörelerde dağınık yerleşmelerin yaygın olmasının

3. Bir yörede ekonomik etkinliklerin gelişmesi nüfuslanmayı artırır.

Akdeniz Bölgesi'nde nüfusu en fazla olan Adana ve Antalya illerinde nüfusun fazla olmasında aşağıdaki etkinliklerden hangisinin etkisinin fazla olduğu söylenemez?

- A) Madencilik
- B) Tarım
- C) Endüstri
- D) Turizm
- E) Ticaret

4. Ekonomik etkinliklerin çeşitlilik gösterdiği gelişmiş yörelerde nüfus yoğunluğu fazladır.

Aşağıdaki platolardan hangisinde nüfus yoğunluğu fazladır?

- A) Taşeli Platosu
- B) Obruk Platosu
- C) Erzurum – Kars Platosu
- D) Uzunyayla Platosu
- E) Kocaeli Platosu

5. Türkiye'nin bazı yörelerinde aritmetik nüfus yoğunluğu çok düşüktür.

Aşağıdakilerden hangisi bir yörede nüfus yoğunluğunun düşük olmasının nedenlerinden biri değildir?

- A) Ulaşım koşullarının elverişsiz olması
- B) Endüstri ve ticaretin gelişmemiş olması
- C) Tarıma elverişli arazilerin az olması
- D) Tarım ürünü çeşidinin fazla olması
- E) İklim özelliklerinin elverişsiz olması

6. Türkiye'de nüfus artış hızı son yıllarda düşmekte olsa da Avrupa ülkelerine göre yüksektir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de nüfusun hızlı artmasının olumsuz sonuçları arasında değildir?

- A) Demografik yatırımların fazla olması
- B) Konut sorununun artması
- C) İşsizliğin artması
- D) Planlı şehirleşmenin gerçekleşmesi
- E) Kişi başına düşen milli gelirin azalması

TÜRKİYE’NİN EKONOMİK COĞRAFYASI

5. BÖLÜM

Çözümler için karekodu okutunuz.

TEST 1

TÜRKİYE’NİN EKONOMİK COĞRAFYASI

1. Tarım alanında makine ve gübreleme olanaklarının artmasına rağmen verimin yıldan yıla değişmesinin nedeni;

- I. Tarımın iklime bağlı kalması
- II. Nüfusun hızlı artması
- III. Etkili – dikili alanların azalması

yukarıdakilerden hangileridir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2.

- I. Tarım ürünleri
- II. Ham madde
- III. Sanayi ürünleri

Bir ülkenin ihracatında yukarıdakilerden hangileri fazla olursa o ülke gelişmemiş sayılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I ve III

3.

- I. Artvin - Hopa
- II. Muğla - Yatağan
- III. Kahramanmaraş - Afşin - Elbistan
- IV. Zonguldak - Çatalağzı
- V. Denizli - Sarayköy

Yukarıda verilen termik santrallerden hangisi taş kömürü ile çalışmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Türkiye’de tarım ürünlerinin çeşitlilik göstermesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Yer şekillerinin çeşitli olması
B) Denizlerin etkisi
C) Yükselti farkları
D) Tarımda makineleşme
E) Dağların uzanış yönleri

5. Sanayi tesislerinin yeri belirlenirken ham maddeye yakınlık da dikkate alınmaktadır.

Buna göre aşağıdaki sanayi tesisi ve kuruldukları yerler dikkate alındığında hangisinde ham maddeye yakınlık etkili olmamıştır?

- A) Batman → Petro-kimya
B) Bursa → Konserve
C) Adana → Pamuklu dokuma
D) Elazığ → Ferro-krom
E) Karabük → Demir-çelik

6. Türkiye’de yer şekillerinin dağlık ve engebeli olması; tarım, sanayi ve ulaşım gibi faaliyetleri olumsuz yönde etkilemektedir. Ancak dağlık alanlarda kış sporları ve kış turizmi son yıllarda gelişmeye başlamıştır.

Buna göre aşağıda verilen dağlarımızdan hangilerinde kış turizminin geliştiği söylenemez?

- A) Palandöken B) Uludağ C) Erciyes
D) Elmadag E) Kazdağı

TÜRKİYE’NİN COĞRAFİ BÖLGELERİ

TEST

1

TÜRKİYE’NİN COĞRAFİ BÖLGELERİ

1. Aşağıdakilerden hangisi Karadeniz Bölgesi’ni bütün bölgelerden ayıran bir özellik değildir?

- A) Taş kömürü işletmelerinin bulunması
- B) Ladin ormanlarının bulunması
- C) Çay yetiştiriciliğinin yapılması
- D) Kıyı kesimlerinde yağış rejiminin düzenli olması
- E) Kıyılarda falezler (yalıyarlar) oluşması

2. Aşağıda Karadeniz Bölgesi ile ilgili verilen özelliklerden hangisi doğru değildir?

- A) Kentleşme oranı en düşük olan bölgedir.
- B) Dağınık yerleşmelerin en yaygın olduğu bölgedir.
- C) Demir-çelik endüstrisi gelişmiştir.
- D) Petro-kimya endüstrisi gelişmiştir.
- E) En fazla orman oranına sahip olan bölgedir.

3.

- Eğimli arazilerin fazla olması
- Yıllık yağış miktarının fazla olması
- Killi toprak ve ana kayanın fazla olması

Karadeniz Bölgesi’nde yukarıda verilen özellikler aşağıdakilerden hangisinin fazla olmasına neden olmuştur?

- A) Tarım alanlarının
- B) Heyelan olaylarının
- C) Küçükbaş hayvancılığın
- D) Depremlerin
- E) Dalga biriktirmelerinin

4. Akdeniz Bölgesi’nin kıyı kesimlerinde deniz turizmi gelişmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Akdeniz Bölgesi’nde yer alan turistik yörelerden biri değildir?

- A) Didim
- B) Kemer
- C) Finike
- D) Manavgat
- E) Kaş

5. Batı Karadeniz Bölümü’nde enerji tüketiminin Doğu Karadeniz Bölümü’ne göre daha fazla olmasına Batı Karadeniz Bölümü’nün hangi özelliği neden olmuştur?

- A) İşlek limanlarının olması
- B) Yağış rejiminin düzenli olması
- C) Ağır sanayinin gelişmiş olması
- D) Nüfusun fazla olması
- E) Enerji kaynaklarının çeşitlilik göstermesi

6.

- I. Pamuk
- II. Mısır
- III. Buğday
- IV. Fındık

Karadeniz kıyılarında yaz kuraklığının görülmemesi yukarıdaki bitkilerden hangilerinin yetiştirilmesini güçleştirir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

TÜRKİYE'DE DOĞAL AFETLER

TEST

1

TÜRKİYE'DE DOĞAL AFETLER

1. Türkiye'de büyük fay hatlarının bulunduğu yerlerdeki ovalar deprem riski fazla olan yerlerdir.

Buna göre aşağıdaki ovalardan hangisinin deprem riski açısından tehlikeli olduğu söylenebilir?

- A) Harran Ovası
- B) Ceylanpınar Ovası
- C) Konya Ovası
- D) Ergene Havzası
- E) Amik Ovası

2. Türkiye'nin doğal özellikleri göz önüne alındığında aşağıdaki akarsulardan hangisinin havzasında depremlerin daha az etkili olduğu söylenebilir?

- A) Büyük Menderes
- B) Ergene
- C) Çoruh
- D) Asi
- E) Aras

3.

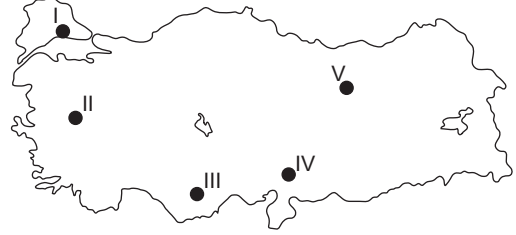
- Vadilerin derin olmaması,
- Yağışların ve kar erimelerinin fazla olması,
- Yağış rejiminin düzensiz olması

akarsu taşkınlarını (sel baskınlarını) artırır.

Buna göre aşağıdaki yörelerden hangisinde akarsu taşkınlarının daha az olması beklenir?

- A) Çatalca - Kocaeli Bölümü
- B) Ergene Havzası
- C) Yukarı Murat - Van Bölümü
- D) Doğu Karadeniz Bölümü
- E) Orta Karadeniz Bölümü

4. Kırıklı yapıların yaygın olduğu yerlerde şiddetli depremler görülebilmektedir.

Buna göre yukarıdaki haritada verilen yerlerden hangisinde can ve mal kaybına yol açabilecek şiddette depremlerin görülmesi beklenmez?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Türkiye'de önemli doğal afetlerden biri de heyelanlardır.

Arazilerinin jeomorfolojik özellikleri göz önüne alındığında Türkiye'de heyelanların en çok görüldüğü illerden biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Artvin
- B) Edirne
- C) İzmir
- D) Konya
- E) Şanlıurfa

6. Türkiye'de don olaylarının görülmesinde karasallık ve yükseklik etkilidir.

Buna göre aşağıdaki illerden hangisinde don olaylı gün sayısının daha fazla olması beklenir?

- A) Tekirdağ
- B) Balıkesir
- C) Ankara
- D) Kars
- E) Mardin

TÜRKİYE’NİN BÖLGESEL KALKINMA PROJELERİ

8. BÖLÜM

Çözümler için karekodu okutunuz.

TEST 1

TÜRKİYE’NİN BÖLGESEL KALKINMA PROJELERİ

1. Zonguldak, Bartın, Karabük Projesi (ZBK) ’nin uygulama alanında aşağıda verilen faaliyetlerden hangisi için proje kapsamındaki illerden gerekli ham madde sağlanamaz?

- A) Kereste üretimi
- B) Kağıt üretimi
- C) Tekstil sanayi
- D) Hayvansal ürünlere dayalı sanayi
- E) Termik elektrik

2. Aşağıdaki illerden hangisi Doğu Anadolu Projesi (DAP) kapsamında olan iller arasında değildir?

- A) Kars
- B) Mardin
- C) Elazığ
- D) Erzincan
- E) Van

3. GAP, ülkenin hidroelektrik enerji üretimine katkı sağlamaktadır. 2019 yılı itibariyle 14 hidroelektrik santrali (HES) tamamlanmış; GAP enerji yatırımlarında % 91,2 oranında fiziki gerçekleşme sağlanmıştır. İşletmeye alınan HES’lerle bölgede yılda 20,6 milyar kilovat-saat elektrik üretimi kapasitesi oluşturulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi GAP bünyesinde yer alan hidroelektrik enerji santrallerinden biri değildir?

- A) Atatürk
- B) Karakaya
- C) Borçka
- D) Batman
- E) Dicle

4. Ülkemizde ekonomik açıdan yeterince gelişmemiş ancak kalkınma potansiyeline sahip bölgeler mevcuttur. Bu tür bölgelerin gelişebilmesi için bölgesel kalkınma projeleri yapılmıştır. Hazırlanan kalkınma projeleri ile bölgelerin zayıf ve güçlü yönleri tespit edilmiştir. Bazı bölgelerde projeler uygulanmaya başlamışken bazı bölgelerde de projelerin uygulanabilmesi için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Ülkemizde hazırlanan bölgesel kalkınma projelerinin genel amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Kalkınmayı hızlandıracak yatırımları yapmak
- B) Kırsal alanda nüfus artış hızını düşürmek
- C) Bölgeyi sanayi ve hizmet merkezi hâline getirmek
- D) Bölge dışına yapılan göçleri azaltmak
- E) Kişi başına düşen milli gelir ile istihdamı artırmak

5. Aşağıda verilenlerden hangisi Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) ’nin amaçlarından biri değildir?

- A) Açık deniz balıkçılığını geliştirmek
- B) Turizmi canlandırmak
- C) Sürdürülebilir kalkınma sağlamak
- D) Sanayiye geliştirmek
- E) Halkın refah düzeyini artırmak

6. Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP)’nin amaçlarından biri de turizmi geliştirmektir.

Buna göre Doğu Karadeniz Projesi’nin uygulama alanı;

- I. mağara turizmi,
- II. yayla turizmi,
- III. akarsu turizmi,
- IV. spor ve kongre turizmi

yukarıdaki turizm etkinliklerinden hangileri için daha fazla elverişlidir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

ÇÖZÜMLER

TEST 5

1. Çözüm

Taşeli platosu'nda, Ergene Havzası'nda, Mardin Eşiği'nde ve Konya Ovası'nda şiddetli deprem görülme olasılığı çok azdır. Çünkü bu alanlar eski (masif) arazilerdir. Ancak Gediz Havzası fay hatlarının bulunduğu bir alana karşılık geldiği için şiddetli yer sarsıntısının görülme olasılığı en fazladır. Doğru cevap A seçeneğidir.

2. Çözüm

Dikitle, sütunlar, sarkıtlar ve travertenler karstik birikim şekilleridir. Lapyalar ise karstik aşınım şekillerinden biridir. Bu nedenle Batı Toroslar üzerindeki lapyalar diğerlerinden farklı olarak oluşmuştur. Doğru cevap B seçeneğidir.

3. Çözüm

Karadeniz ve Akdeniz'de dağlar kıyıya paralel olarak uzanmaktadır. Bu durum 2, 3, 4 ve 5 numaralı alanlarda nemli hava kütlelerinin iç kısımlara sokulma ihtimalini azaltmaktadır. Ege Bölgesi'nde ise dağlar denize dik olarak uzandığı için 1 numaralı ok yönünde nemli hava iç kesimlere daha rahat sokulabilmektedir. Doğru cevap A seçeneğidir.

4. Çözüm

Boğaz vadisi: Sıradağları enine yarıp geçen akarsuların oluşturduğu vadilerdir. Geçit özelliği taşıdıkları için ulaşım açısından oldukça önemlidir. Kuzey Anadolu ve Toros Dağları'nı yararak geçen akarsularda bu tip vadiler görülür. Enine profilleri 'U' şeklinde olan boğaz vadilerin şekli A seçeneğinde verilmiştir. Doğru cevap A seçeneğidir.

5. Çözüm

Yeryüzündeki bir bölgede levhaların hareketli olmasına bağlı olarak genç kıvrımlı dağlar bulunur. Kırıklı hatların yaygın olmasına bağlı olarak yanardağlar, lavlar ve deprem olaylarına rastlanır. Bu durumlar bölgede yer kabuğunun hareketli olduğunu gösteren kanıtlardır. Ancak alüvyonlu akarsu yataklarının bulunması yer kabuğunun hareketli olması ile ilgili bir özellik değildir. Doğru cevap C seçeneğidir.

6. Çözüm

B seçeneğinde verilen "Volkanik Dağlar, sıradağ özelliği gösterir." ifadesi doğru değildir. Çünkü volkanik dağlar tek yapı özelliği gösterirler. Sadece fay hatlarına bağlı olarak oluştukları için bir sıra hâlinde uzanırlar. Doğru cevap B seçeneğidir.

7. Çözüm

Anadolu'daki volkanik dağlar, III. Jeolojik zaman boyunca devam eden volkanik faaliyetler sonucu oluşmuştur. Bu faaliyetler, volkanik malzemeyi üst üste biriktirerek Türkiye'deki en yüksek dağların oluşmasına neden olmuştur. Bazı yanardağların ise oluşuktan sonra yeni bir patlamayla tepe noktası uçmuş ve burada bir çukurluk kaldera oluşmuştur. Buna örnek olarak Nemrut Dağı verilebilir. Doğru cevap B seçeneğidir.

8. Çözüm

• Van, Çıldır, Erçek, Nazik, Balık → volkanizmaya bağlı olarak oluşan göllerdir.
• Çaldıran, Malazgirt, Muradiye ovaları → volkanik arazilerde oluşan ovalardır.
• Erzurum, Kars, Ardahan platoları → volkanik arazilerde akarsuların aşındırması ile oluşan platolardır.
Buna göre hepsinin ortak özelliği oluşumlarında volkanizmanın etkisinin olmasıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

9. Çözüm

Türkiye'nin yeryüzü şekilleri ile ilgili olarak E seçeneğinde verilen "Güneydoğusu oldukça yüksek ve engebeldir." ifadesi yanlıştır. Çünkü Güneydoğu'da yeryüzü şekilleri sade ve yükselti azdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

10. Çözüm

• Falez → Dalga aşınım şeklidir.
• Barkan → Rüzgâr birikim şeklidir.
• Menderes → Akarsu aşınım ve birikim şeklidir.
• Hörgüç kaya → Buzul aşınım şeklidir.
• Mantar kaya → Rüzgâr aşınım şeklidir.
Doğru cevap E seçeneğidir.

11. Çözüm

Türkiye'nin ortalama yükseltisinin fazla olması ve yer şekillerinin engebeli olmasından dolayı akarsuların enerji potansiyelleri yüksektir. Yer şekilleri kısa mesafede değiştiği için çeşitli iklim tipleri görülür. Toprak erozyonu fazladır. Kara yolu ve demir yolu yapım maliyetleri yüksektir. Ancak mevsimlerin belirgin olarak yaşanmasının nedeni yer şekillerinin yüksek ve engebeli olması değil Türkiye'nin Orta kuşakta yer almasıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

12. Çözüm

Yolların kapanması, ana kayanın ortaya çıkması, tarım alanlarının azalması, can ve mal kayıplarının görülmesi heyelan sonucu ortaya çıkan olumsuz sonuçlardır. Göl-lerin meydana gelmesi ise heyelan sonucu ortaya çıkan olumlu sonuçlardan biridir. Doğru cevap C seçeneğidir.

13. Çözüm

Denizli'deki Pamukkale Travertenleri, Mersin'deki Cennet ve Cehennem mağaraları, İstanbul'daki Yarımburgaz Mağarası ve Antalya'daki Karain Mağarası turizm değeri yüksek olan karstik şekillerdir. Ancak Konya'daki Kızören Obruğu'nun turistik değeri diğerlerine oranla daha azdır. Doğru cevap E seçeneğidir.

14. Çözüm

• Çarşamba deltası → Akarsu biriktirmesi ile oluşmuştur.
• Nemrut kalderası → Volkanik patlamalara bağlı olarak oluşmuştur.
• Antalya falezleri → Dalga aşındırmasına bağlı olarak oluşmuştur.
Akarsu ve dalga dış kuvvetler iken volkanizma iç kuvvetlerden biridir. Bu nedenle Nemrut kalderası iç kuvvetlere bağlı olarak oluşmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

15. Çözüm

Yer şekillerinin yüksek ve engebeli olduğu alanlarda tarım alanları genelde yamaçlarda ve küçük parçalar hâlinindedir. Haritada V ve VI numara ile gösterilen alanlarda yer şekilleri yüksek ve engebeli bu nedenle tarım alanları genelde yamaçlarda ve küçük parçalar hâlinindedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

16. Çözüm

Dağların kıyıya paralel olarak uzandığı alanlarda; doğal liman sayısı azdır. Dalga aşındırma şekilleri yaygındır. Kıyı ile iç kesimler arasında ulaşım faaliyetleri zordur. Denizel etki iç kesimlere sokulmadığı için kıyı ile iç kesimler arasında iklim farklılığı belirgindir. Ancak dağların kıyıya paralel uzanması ile yer altı maden çeşitliliğinin fazla olması arasında bir ilişki yoktur. Doğru cevap D seçeneğidir.

17. Çözüm

Türkiye'de yer şekillerinin çeşitli olmasının sonucunda; doğal bitki örtüsü çeşitli olmuştur. Nüfus yoğunluğu farklılık göstermiştir. Farklı yerleşme tipleri görülmüştür. Erozyon şiddeti farklı olmuştur. Ancak güneş ışınlarının yıl boyunca eğik olmasının nedeni yer şekilleri değil dünyanın şekli ve Türkiye'nin dönenceler dışında yer almasıdır. Doğru cevap B seçeneğidir.

18. Çözüm

Türkiye, III. Jeolojik zamanın sonlarına doğru epirojenez uğrayarak yükselmeye başladığı için ova ve platoların yükseltisi fazladır. Doğru cevap A seçeneğidir.

19. Çözüm

• Menderes → Akarsu, Hörgüçkaya → Buzul
• Dev kazanı → Akarsu, Moren → Buzul
• Kıyı kordonu → Dalga, Saplı Ada → Dalga
• Düden → Karstik, Dağ Eteği Ovası → Akarsu
• Peribacaları → Akarsu, Haliç → Dalga ile oluşmaktadır.
Buna göre kıyı kordonu ve saplı adayı oluşturan dış kuvvetler aynıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

20. Çözüm

Kimyasal çözünme; toprak oluşumunda oldukça etkili olup kayaçları oluşturan minerallerin suyun etkisiyle çözünmesi şeklinde gerçekleşir. Kimyasal çözünmede su ile birlikte sıcaklık da önemli bir etkidir. Yeterli miktarda suyun bulunduğu alanlarda sıcaklık ne kadar fazla ise çözünme de o kadar hızlıdır. Bu alanlarda nemlilik fazladır. Doğru cevap B seçeneğidir.

21. Çözüm

Türkiye'de yer kabuğunun hareketli olması nedeniyle sık sık depremlerin meydana gelmesi Türkiye arazisinin genç ve henüz oturmamış olduğunun en belirgin kanıtıdır. Doğru cevap C seçeneğidir.

22. Çözüm

Türkiye'nin bulunduğu yer kabuğu tabakası, hareket hâlindeki magmanın etkisiyle alçalma, yükselme ve kırılmaya uğramıştır. III. Jeolojik zamanın ortalarından itibaren tektonik hareketlerin etkili olduğu ülkemizde Anadolu'nun büyük bölümü kara hâlini almıştır. Daha sonra dış kuvvetler tarafından aşındırılarak hafifleyen bu kara parçası III. Jeolojik zamanın sonlarına doğru epirojenezle yükselmeye başlamıştır. Türkiye arazisinin sahip olduğu ortalama yükseltisinin 1000 metreden fazla olması ve platoların geniş yer kaplaması bu durumun kanıtıdır. Doğru cevap A seçeneğidir.

23. Çözüm

Laterit toprakları, sıcaklık ve nemin yüksek olduğu Ekvator çevresinde görülür. Ülkemizde laterit toprak tam olarak bulunmasa da lateritleşmiş toprak Doğu Karadeniz kıyılarında görülür. Doğru cevap C seçeneğidir.

13. Çözüm

Tarımda makine kullanımının artması tarımsal faaliyetlerde insan güncü duyulan ihtiyacın azalmasına yol açar. Bu nedenle tarımda çalışan kişi sayısı azalır. 2022 yılında tarımda çalışanların oranının azalması bundandır. Doğru cevap D seçeneğidir.

14. Çözüm

Kırsal kesimlerde makineleşmeyi durdurmak kentlere olan göçü azaltır. Ancak kırsal kesimin gelişmesini engeller. Ekstansif tarım faaliyetlerinin yapılmasına neden olur. Doğru cevap B seçeneğidir.

15. Çözüm

- Kır yerleşmeleri; tarım, hayvancılık ve ormancılık gibi ekonomik faaliyetlerin ön planda olduğu küçük yerleşmelerdir. Farklı ölçüler kullanılmakla birlikte kır yerleşmeleri birkaç evden ve eklentilerinden oluşan nüfusun 10.000'nin altında olduğu yerleşmelerdir. Yönetimde halkın seçmiş olduğu muhtar bulunmaktadır.
- Kent yerleşmeleri; sanayi ve ticaret gibi tarım dışı faaliyetlerin ön plana çıktığı, nüfusun genellikle 10.000'nin üstünde olduğu yerleşmelerdir. Kentlerde konut sayısı fazladır. Yönetimde seçimle başa gelen belediye başkanı bulunur.

Buna göre bir yerin köy ya da kent sayılmasında; konut sayısı, nüfusu, ekonomik etkinlikleri ve idari yapısı etkili olmaktadır. Ancak coğrafi konumu etkili olmamaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

16. Çözüm

Hakkari Bölümü'nün yükseltisi ve engebesi fazladır. Endüstri faaliyetleri sınırlıdır. Yer şekillerinin engebeli olmasına bağlı olarak tarım alanları küçük ve parçalıdır. Yükselti fazla olduğu için iklimi serttir. Bu nedenlere bağlı olarak da Doğu Anadolu Bölgesi'nin nüfus yoğunluğu en az olan bölümü olmuştur. Ancak nüfus yoğunluğunun az olmasında yüz ölçümünün küçük olması etkili olmamıştır. Doğru cevap C seçeneğidir.

17. Çözüm

X yöresinde yağış miktarının az, yer şekillerinin ise sade olmasına bağlı olarak toplu yerleşmeler görülür. Y yöresinde ise yağış miktarının fazla, yer şekillerinin ise engebeli olmasına bağlı olarak dağınık yerleşmeler görülür. Toplu ve dağınık yerleşmelerin görülmesinde uğraşılacak ekonomik faaliyet etkili olmamaktadır. Doğru cevap A seçeneğidir.

18. Çözüm

Genç nüfus oranının fazla olması, nüfus miktarının fazla olduğunu gösterir. Buna bağlı olarak gençler iş bulmak amacıyla kentlere göç eder. Göç sonucunda kentlerde çarpık kentleşmeler ortaya çıkar. Artan nüfusa bağlı olarak konut sayısı yetersiz kalır. Eğitimde aksamalar meydana gelir. İşsizlik sorunu ortaya çıkar. Ancak genç nüfus fazla olduğu için iş gücü yüksektir. Bu durum genç nüfusun fazla olmasının olumlu sonuçlarından biridir. Doğru cevap E seçeneğidir.

19. Çözüm

Türkiye'de yerleşmenin dağılışı etkileyen faktörlerden biri de sıcaklıktır. Türkiye, Kuzey Yarımküre'de yer aldığı için dağların güney yamaçları bakı etkisindedir. Buna bağlı olarak da sıcaklıklar güney yamaçta daha fazla olduğu için köyler genellikle dağların güney eteklerinde kurulmuştur. Doğru cevap A seçeneğidir.

20. Çözüm

1939 yılında II. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla erkeklerin uzun süreli olarak askere alınması ve ortaya çıkan bazı ekonomik sorunlar nüfus artış hızının düşmesine neden olmuştur. Bu durum Türkiye'de 1940 - 1950 yılları arasında nüfus artış oranının Dünya nüfus artış oranından az olmasına neden olmuştur. Doğru cevap C seçeneğidir.

21. Çözüm

Yerleşmelerin sona erdiği yükseltiye yerleşmenin üst sınırı denir. Yerleşmenin üst sınırı, Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe alçalmaktadır. Buna göre ülkemizin güneyinde Ekvator'a daha yakın olan Antalya ilinde yerleşme üst sınırı daha yüksektir. Doğru cevap A seçeneğidir.

22. Çözüm

Soma, Afşin-Elbistan, Tavşanlı ve Tunçbilek'te madencilığe bağlı olarak nüfus artışı yaşanmaktadır. İskenderun'da ise ulaşımın gelişmiş olması ve sanayi faaliyetlerinin yoğun olmasına bağlı olarak nüfus artışı yaşanmaktadır. Doğru cevap E seçeneğidir.

23. Çözüm

- Dam yerleşmesi: 15 - 20 evden oluşan, genelde hayvan yetiştirme amacıyla kurulan, geçici yerleşme birimidir. Haritada I numaralı alanda yaygın olarak görülür.
- Divan yerleşmesi: Günümüzde tek başına muhtarlık alamayacak kadar küçük olan birkaç mahallenin oluşturduğu yerleşme tipinin adıdır. Haritada II numaralı alanda divan yerleşmeleri görülür.
- Oba yerleşmesi: Hayvancılık amaçlı birkaç çadırdan oluşan yerleşmelerdir. Haritada III numaralı alanda oba yerleşmeleri görülür.
- Mezra yerleşmesi: Köyden küçük, yönetim olarak köy muhtarlığına bağlı, sürekli kırsal yerleşmelerdir. Haritada IV numara ile gösterilen alanda mezra yerleşmeleri görülür.

Doğru cevap A seçeneğidir.

24. Çözüm

Türkiye'de hızlı nüfus artışına bağlı olarak; su tüketiminde, hava kirliliğinde, inşaat ve yapılaşmada, erkek nüfusunda artış yaşanır. Ancak tarım alanlarında artış yaşanmaz. Nüfus artışına bağlı olarak tarım alanları da yerleşime açılacağı için tarım alanları azalır. Doğru cevap E seçeneğidir.

TEST 4**1. Çözüm**

İnsanlar, doğal çevrede taşların yoğun olarak bulunduğu yerlerde yapı malzemesi olarak taşları kullanmışlardır. Türkiye'de Akdeniz kıyı kuşağında ve volkanik arazilerin bulunduğu iç kesimlerinde taş meskenlere rastlanır. Buna göre haritada III numara ile gösterilen Akdeniz kıyı kuşağında ve V numara ile gösterilen Doğu Anadolu'daki volkanik araziler üzerinde taş evlere rastlanabilir. Doğru cevap E seçeneğidir.

2. Çözüm

Doğru cevap C seçeneğidir.

3. Çözüm

Nüfusun dağılışı etkili olan faktörler; ulaşım, yer altı zenginlikleri, yükselti ve ticaret gibi faktörlerdir. Boylam nüfusun dağılışı etkili olan faktörlerden biri değildir. Doğru cevap E seçeneğidir.

4. Çözüm

Tabloda verilen bilgilere göre okuryazar erkek oranı en fazla A merkezindedir. Bu merkezde okuryazar erkek oranı %94'tür. Doğru cevap B seçeneğidir.

5. Çözüm

Türkiye'de nüfus, ülke arazisinde düzensiz bir dağılışı göstermektedir. Bu düzensiz dağılışı nedenleri; iklim, yeryüzü şekilleri, toprak verimliliği, su kaynakları ve bitki örtüsü gibi doğal çevre faktörleri ile sanayi, madencilik, tarım, turizm, ulaşım ve ticaret gibi beşeri çevre faktörleridir. Ancak doğal göllerin fazla olması ülkemizde nüfusun bölgeden bölgeye değişiklik göstermesi üzerinde diğerlerine göre daha az etkilidir. Doğru cevap E seçeneğidir.

6. Çözüm

İnsanların barınma ve ekonomik faaliyetlerini sürdürme amaçlı yaptıkları meskenler, yerleşme alanlarına göre farklılık göstermektedir. Kırsal yerleşmelerden mesken yapımında kullanılan malzeme çevredeki doğal ortam koşullarına göre ahşap, taş, toprak vb. olabilmektedir. Bu durum doğal çevrenin insan yaşamı üzerinde etkili olduğunu göstermektedir. Doğru cevap E seçeneğidir.

7. Çözüm

Dış alımında ham madde, dış satımında ise işlenmiş maddelerin fazla olduğu ülke gelişmiş bir ülkedir. Gelişmiş ülkelerde okuma - yazma oranı ve kentleşme oranı yüksektir. İntansif (yoğun) tarım yapılır. Göç toplama hızı yüksektir. Ancak gelişmiş ülkelerde doğum hızı yüksek değildir. Doğum hızı az, göç fazladır. Doğru cevap C seçeneğidir.

8. Çözüm

Turizm şehirleri; gelirinin büyük bir kısmını turizmden sağlayan şehirlerdir. Alanya, Bodrum, Ürgüp ve Fethiye turizm şehirleridir. Bafra ise verimli toprakların olduğu tarım şehridir. Doğru cevap C seçeneğidir.

9. Çözüm

Kentsel dönüşüm: Kentsel bir alanın fiziksel, çevresel, sosyal ve ekonomik koşullarının sürekli iyileştirilmesini sağlamaya yönelik çok fonksiyonlu imar uygulamasıdır. Ülkemizde genel olarak kentsel dönüşüm alanında çok yoğun çalışmalar yapılmasının nedeni şehirleşme hızı ve plansız bir şekilde gelişmesidir. Doğru cevap A seçeneğidir.

Dijital Eğitim Platformu (www.datakpss.com)

Bu kitabı alan her aday, www.datakpss.com dijital eğitim platformunu ücretsiz kullanabilir.

www.datakpss.com adresine üye olduktan sonra "Aktivasyon kodu gir" kısmına kitapta yer alan aktivasyon kodunu girerek aktive edebilir.*

Bu aktivasyon ile;

- 5 Deneme sınavı,
- 1001 Soru çözme,
- Yapay zekâ destekli istatistiksel raporlar alma

gibi birçok özelliğe sahip olacaktır.

Whatsap: 0 (542) 262 03 37

* Kullanım süresi 1 yıldır.

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

